Lietas Nr. C31255015

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 21. septembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L. Leja,
ar tiesas sēdes sekretāri E. Sčucku,
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "/nosaukums C/" prasībā pret SIA "/nosaukums D/" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012. gada 12. februārī AS "/nosaukums C/" (turpmāk – Prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret SIA "/nosaukums D/" (turpmāk – Atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2012. gada 14. jūnijā noslēgts piegādes līgums, saskaņā ar kuru Atbildētāja pirka no Prasītājas produkciju. Prasītāja saskaņā ar noslēgto piegādes līgumu piegādāja Atbildētājai pasūtītās preces, par kurām Atbildētāja necēla nekādus iebildumus. Sākotnēji samaksu par saņemtajām precēm Atbildētāja veica, tomēr vēlāk apmaksas veikšanu par saņemtajām precēm pārtrauca.

Atbildētāja par saņemtajām precēm nav samaksājusi līguma 4.1. punktā noteiktajā termiņā, proti, septiņu dienu laikā no preču pavadzīmes – rēķina parakstīšanas brīža. Līgumā noteiktais apmaksas termiņš kavēts precēm par kopējo summu 3320,96 EUR. Tomēr Atbildētāja pēc vairākkārtīgiem atgādinājumiem par to, ka jāveic apmaksa par piegādātajām precēm, to nav veikusi.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1651., 1652., 1717., 1720., 1724.[1] pantu.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājai parādu 3320,96 EUR, līgumsodu 33,21 EUR apmērā un tiesāšanās izdevumus.

[2] Atbildētājas paskaidrojumi par celto prasību tiesā nav saņemti.

[3] Tiesas sēdē Prasītājas pārstāve uzturēja prasību uz tajā norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, neraugoties uz to, ka par tiesas sēdes laiku un vietu informēta Civilprocesa likuma 56. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz Atbildētājas juridisko adresi.

Neierašanos attaisnojošus dokumentus tiesā Atbildētāja nav iesniegusi, nav lūgusi izskatīt lietu pēc būtības bez viņas klātbūtnes vai atlikt lietas izskatīšanu. Līdz ar to tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu nolēma izskatīt lietu bez Atbildētājas klātbūtnes, jo nav konstatēti Civilprocesa likuma 209., 210. pantā noteiktie civillietas izskatīšanas atlikšanas pamati, un atzīstot Atbildētājas neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu.

Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmā daļa noteic, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Tādējādi tiesa atzīst par iespējamu taisīt aizmugurisku spriedumu. Tiesa nav konstatējusi minētā panta trešajā daļā noteiktos šķēršļus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

[4] Noklausījusies Prasītājas pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[5] Civillikuma 1402. pantā definēts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Atbilstoši Civillikuma 1511. pantam līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Savukārt raksturojot šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē, līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

No lietas materiāliem redzams, ka puses 2012. gada 14. jūnijā noslēgušas piegādes līgumu Nr. 173-2012, ar kuru Prasītāja apņēmās pārdot Atbildētājai preces, savukārt Atbildētāja apņēmās par saņemtajām precēm samaksāt. Tādejādi secināms, ka starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, kas izriet no piegādes līgumu izpildes.

Saskaņā ar Civillikuma 2107. pantu ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu. Savukārt Civillikuma 2109. pants noteic, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Atbilstoši Civillikuma 2004. panta noteikumiem pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

No piegādes līguma un lietas materiālos esošajiem rēķiniem redzams, ka puses vienojušās par līguma priekšmetu un maksu. Ar lietas materiālos esošajiem rēķiniem ir pierādīts, ka Prasītāja ir piegādājusi Atbildētājai preci saskaņā ar rēķiniem un Atbildētāja ir saņēmusi piegādātās preces.

Pavadzīmēs norādīto preci Atbildētāja ir saņēmusi, ko apliecina Atbildētājas preču pieņēmēja paraksts uz pavadzīmēm.

Tādējādi tiesa konstatē, ka Prasītāja un Atbildētāja ir noslēgušas tiesisku darījumu, un kā darījuma dalībnieki uzņēmās saistības viens pret otru.

Lietā pierādīts, ka Prasītāja savas saistības pret Atbildētāju ir izpildījusi un piegādājusi Atbildētājai preces, un tiesai nav pamata apšaubīt, ka Atbildētāja tās ir saņēmusi. To apliecina lietā esošie rēķini.

[5.1] Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētājas pamatparādu 3320,96 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Saskaņā ar Līguma 4.1. punktu preču apmaksa pircējam jāveic septiņu dienu laikā no preču piegādes un preču pavadzīmes - rēķina parakstīšanas dienas.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka Prasītāja no savas puses visas uzņemtās saistības pret Atbildētāju izpildīja, piegādājot preces ko apliecina lietas materiālos esošie rēķini, proti:

1. CA 80238600, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 312,16 EUR;
2. CA 80238601, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 243,72 EUR;
3. CA 80238602, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 306,55 EUR;
4. CA 80238603, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 32,67 EUR;
5. CA 80237773, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 436,97 EUR;
6. CA 80237774, kas izrakstīts 2014. gada 24.septembrī par kopējo summu 341,92 EUR;
7. CA 80237775, kas izrakstīts 2014. gada 24. septembrī par kopējo summu 291,24 EUR;
8. CA 80243931, kas izrakstīts 2014. gada 1. oktobrī par kopējo summu 122,25 EUR;
9. CA 80243935, kas izrakstīts 2014. gada 1. oktobrī par kopējo summu 458,94 EUR;
10. CA 80243940, kas izrakstīts 2014. gada 1. oktobrī par kopējo summu 85,16 EUR;
11. CA 80243409, kas izrakstīts 2014. gada 1. oktobrī par kopējo summu 149,99 EUR;
12. CA 80243410, kas izrakstīta 2014. gada 1. oktobrī par kopējo summu 356,53 EUR;
13. CA 80249162, kas izrakstīta 2014. gada 8. oktobrī par kopējo summu 81,43 EUR;
14. CA 80249163, kas izrakstīta 2014. gada 8. oktobrī par kopējo summu 209,05 EUR;
15. CA 80249164, kas izrakstīta 2014. gada 8. oktobrī par kopējo summu 95,82 EUR;
16. CA 80249165, kas izrakstīta 2014. gada 8. oktobrī par kopējo summu 26,91 EUR apmērā.

Uz visām pavadzīmēm – rēķiniem Atbildētāja izdarījusi atzīmi par preču saņemšanu, līdz ar to tiesai nav šaubu, ka Atbildētāja preces ir saņēmusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1652. panta 3. punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc nolikta termiņa notecējuma.

Tiesa atzīst, ka ar lietas materiāliem pierādīts, ka Atbildētāja ir pielaidusi saistību izpildes nokavējumu, nav izpildījusi savas uzņemtās saistības pret Prasītāju.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74. pantā paredzētās tiesības – nav ieradusies uz tiesas sēdi, nav sniegusi paskaidrojumus, nav cēlusi iebildumus pret prasību un nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka Atbildētājai nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem.

Kā izriet no prasības pieteikumam pievienotā prasības summas aprēķina Atbildētāja par piegādātajām precēm veikusi vienu maksājumu 2014. gada 31. oktobrī 230,35 EUR apmērā, atlikusī parāda summa ir 3320,96 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1425. pantu katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Atbildētāja Prasītājas aprēķinu nav apstrīdējusi. Lietā nav nodibināti apstākļi, kas apstiprinātu, ka Atbildētāja būtu izpildījusi savas maksājuma saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājusi. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo.

Pie šādiem apstākļiem Prasītājas prasījums par pamatparāda 3320,96 EUR apmērā piedziņu no Atbildētājas ir pamatots un apmierināms.

[5.2] Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētājas līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 33,21 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt Civillikuma 1652. panta 3. punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Lietā nav strīda, ka līgumā noteiktajā termiņā Atbildētāja maksājumus nav veikusi, tādējādi pieļaujot nokavējumu, tādēļ, atbilstoši Līguma 4.5. punkta noteikumiem – ja pircējs nokavē līgumā noteikto maksājuma termiņu par piegādāto preci, pārdevējs var prasīt un pircējs maksā līgumsodu 1 % apmērā no neapmaksātās preču pavadzīmju – rēķinu kopējās summas par katru apmaksas termiņa kavējuma dienu.

Civillikuma 1716. panta trešā daļa noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Tātad tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ievērojot Civillikuma 1. pantā noteikto labas ticības principu un samērīguma principu. Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008. gada 14. maija spriedumu lietā Nr. SKC-212/2008*).

Prasītāja ir pievienojusi prasības pieteikumam parāda aprēķinu. Prasītāja līgumsodu ir aprēķinājusi 3351,19 EUR apmērā. Taču prasībā norādījusi un lūgusi piedzīt līgumsodu 1 % apmērā kopējās pamatparāda summas, proti, 33,21 EUR apmērā, kādā apmērā arī prasību uzturēja. Tā kā Atbildētāja pieļāvusi līgumsaistību nepienācīgu izpildi attiecībā uz maksājumu veikšanu, tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsoda piemērošanai.

Tiesa atzīst, ka līgumsods 33,21 EUR apmērā ir samērīgs ar galvenā parāda summu, kas konkrētajā gadījumā ir 3320,96 EUR.

Līdz ar to Prasītājas prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms un no Atbildētājas par labu Prasītājai ir piedzenams līgumsods 33,21 EUR apmērā.

[6] Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1763. panta 1. punktam nosakāms,

ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis aizdevuma summas lielumu. Civillikuma 1765. panta ceturtā daļa noteic, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Tiesa atzīst, ka nosakāmas Prasītājas tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei (izsoles dienai), saņemt no Atbildētāja likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no pamatparāda summas (3320,96 EUR).

[7] Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar tiesas spriedumu apmierināta prasība par parāda piedziņu 3354,17 EUR apmērā, par kuru saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "b" apakšpunktu Prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu 368,91 EUR apmērā, kas piedzenama no Atbildētājas par labu Prasītājai.

Prasītāja apmaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā, kas piedzenami no Atbildētājas par labu Prasītājai.

Līdz ar to no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi kopsummā 373,61 EUR.

Ņemot vērā to apstākli, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu pusēm atbilstoši lietā esošai izziņai par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem ir 9,62 EUR, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis Prasītājas veiktais maksājums 4,70 EUR, piedzenama no Atbildētājas par labu valstij 4,92 EUR apmērā.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu Atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 92.-97., 189.-193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt AS "/nosaukums C/" prasību par parāda piedziņu.

Piedzīt no SIA "/nosaukums D/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu AS "/nosaukums C/" reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, parādu 3320,96 EUR, līgumsodu 33,21 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus 373,61 EUR, pavisam kopā 3727,78 EUR (trīs tūkstošus septiņus simtus divdesmit septiņus *euro* un 78 centus).

Piedzītās summas samaksa veicama AS /Nosaukums C/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, Nordea Bank Finland Plc Latvijs filiāle kontā Nr. LV81NDEA0000080376502.

Noteikt AS "/nosaukums C/" reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas (3320,96 EUR) no SIA "/nosaukums D/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot nesamaksātā pamatparāda apmēru.

Piedzīt no SIA "/nosaukums D/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,92 EUR (četrus *euro* 92 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase; saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499, kā arī jānorāda dati personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētāja 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese (*personiskais paraksts*) L. Leja